

PLA DE REPRESA DE L'ACTIVITAT CORAL **ASSAIGS / CONCERTS - FCEC 10/2021**

Cal destacar que aquest Pla és una revisió dels documents d'anàlisi i recomanacions, que té la voluntat de donar resposta a les necessitats del moment i a les incerteses sobre el desenvolupament de l'activitat del cant coral en el futur proper, com vam dir als anteriors documents i al 1er Pla de Prevenció de la primavera del 2020. Per tant, es tracta d'un pla sotmès a la temporalitat i subjecte a la reelaboració d'acord amb els criteris per emergències a malalties transmissibles emergents amb potencial d'alt risc vinculades a la COVID-19.

Amb tot, aquest document de recomanacions apel·la a la responsabilitat de col·lectius i persones a les quals s'adreça i a la seva potestat d'establir altres mesures de manera consensuada amb l'objectiu de vetllar per la salut pública.

El coronavirus és l'agent infectiu, però per la transmissió de la malaltia, l'agent transmissor som nosaltres, les persones, així doncs és la nostra responsabilitat que altres persones no emmalalteixin; fem tot el que sabem per impedir aquesta transmissió!!! Siguem Ciutadans solidaris i responsables.

Les activitats de totes les entitats corals estaran supeditades a la situació epidemiològica i a les restriccions que puguin determinar les autoritats locals i/o la Generalitat de Catalunya, en cada cas i territori.

L'activitat de les entitats corals té lloc en espais tancats i oberts.

Pel que fa als espais tancats poden ser de titularitat diversa i a banda de realitzar-se altres activitats socials i culturals, tenen també lloc els assaigs de cant coral i en molts d'ells, els concerts. Aquests espais cedits, cal assenyalar que en molts casos es tracta de locals d'ús compartit, en què conviuen diferents entitats. Per tant, en els seus usos, durant l'etapa de represa caldrà tenir en compte les mesures de desinfecció i ventilació dels espais i l'establiment de torns per a la limitació del seu ús, i dependrà en gran mesura dels titulars del local, siguin ajuntaments, centres parroquials, etc.

Pel que fa a l'activitat al carrer, caldrà avaluar els usos permesos a la via pública que s'estableixin en els plans sectorials de represa de caràcter local. Així mateix, i com ja s'apunta des de moltes propostes municipals, s'haurà de repensar les actuacions atès que, gran part de l'activitat i concretament els concerts, hauran de replantejar-se el format.

Les mesures per frenar la propagació de la infecció durant els exercicis musicals són sempre presents:

-Les persones malaltes no han de participar en els assaigs i concerts de cant coral.

-La bona higiene (rentat de mans, ús de mascaretes) ha de ser present sempre als assaigs i als concerts.

-No hi ha d'haver contacte físic entre persones Ni entre cantaires Ni amb el públic. (mantenir distància de seguretat).

-No es poden compartir equips, instruments, i partitures.

-La sala ha de ser adequada: espai suficient i proporcional al nombre de participants a l'activitat i ventilació adequada.

I afegim: la millor mesura per frenar la propagació de la covid-19 és la VACUNACIÓ!!!

El paper social de la vida musical

La pràctica del cant coral és important a nivell social. Cantar és del tot possible si els cantaires mantenen la distància i segueixen els consells de control de la infecció que hi ha disponibles: rentat i desinfecció de mans, ús de mascareta, distància i ventilació.

L'ús de la mascareta s'ha demostrat com una mesura de prevenció eficaç i a l'hora no implica grans molèsties, ni modificacions importants del so, a més, ara tenim moltíssims exemples de cors que han anat aplicant aquestes mesures durant aquests darrers mesos sense incidències i amb uns bons resultats musicals.

Per limitar la transmissió de la infecció, cal una implementació controlada als assaigs i als concerts de mesures preventives, hi ha diverses mesures que es poden implementar per reduir el risc de transmissió d'infecció.

Per tal de poder dur a terme les activitats que els són afins, amb caràcter excepcional i durant aquest període, les entitats corals es regularan com a grups de convivència habitual. Amb la condició de grup de convivència, tindran aquesta consideració els supòsits d'exhibició, assaigs, formació i desplaçament.

Moltes d'aquestes mesures que ja estaven contemplades al Pla de Prevenció pels assaigs, ara són més àmplies i exhaustives pels concerts tant a l'aire lliure com en espais tancats, i són aplicables per tot tipus de cors d'adults o infantils.

Consideracions generals

- La veu cantada es projecta més lluny que la veu parlada, no només per gotes sinó a més per aerosols, fins als 6-7 metres com es sospitava i ara s'ha comprovat, fet que **fa que la distància de seguretat per evitar contagis, cantant amb mascareta, hagi de ser de 1,5 metres laterals entre cantaires i 2 metres entre fileres de cantaires.**
- Durant l'activitat coral es procurarà parlar el mínim i es parlarà fluix, per emetre menys aerosols, el director es podrà ajudar d'un micròfon o altaveu desinfectat i protegit amb funda plàstica d'un sol ús.
- **És necessari l'ús de mascaretes SEMPRE, inclòs per cantar.**
- Els assaigs i les actuacions és preferible fer-los a l'aire lliure, en aquest cas si els cantaires estan tots vacunats, no tenen cap símptoma i guarden les distàncies de seguretat podran cantar sense mascareta. Si tenen lloc en espais tancats, han de fer-se amb la possibilitat de mantenir les distàncies físiques.
- Les persones que participin en les activitats hauran de ser cantaires inscrits de l'entitat coral. En el seu defecte, l'entitat haurà de dur un registre de contactes de les persones alienes a la coral, que participaran de l'activitat, així com també dels llocs i dates en què es durà a terme.
- Es tindrà cura dels desplaçaments: es prioritzarà el transport particular, i en cas de transport col·lectiu es seguiran les normes d'ús segur, establertes pel mitjà escollit i en el seu cas es coordinarà amb el transportista les normes a seguir.
- Els cantaires han d'adoptar les mesures necessàries per evitar la generació de riscos de propagació de la infecció de la COVID-19, així com la pròpia exposició a aquests riscos, i han d'adoptar les mesures de protecció individual i col·lectiva fonamentades en: la higiene freqüent de mans; l'autocontrol de símptomes respiratoris; la utilització de mascareta quirúrgica (evitar tossir directament a l'aire, tapar-se la boca amb la cara interna de l'avantbraç en aquests casos i evitar tocar-se la cara, nas i ulls); el manteniment de grups de convivència habitual el més estables possible; minimitzant els contactes socials diaris per evitar la multiplicació de possibles cadenes de transmissió; la distància física interpersonal de seguretat; la ventilació correcta dels espais tancats i la neteja i desinfecció de les superfícies.
- Tant en espais tancats com a l'aire lliure, la distància física interpersonal de seguretat per el cant coral s'estableix en 2 m en general, amb l'equivalent a un espai de seguretat de 2,5m² per persona, excepte que siguin vigents per la tipologia valors més restrictius.
- La principal novetat del nou curs és la flexibilització de les quarantenes al cor. No calen els confinaments dels cantaires vacunats. Si un cantaire és contacte estret d'un positiu però té la pauta completa des de fa més de 15 dies, no caldrà que s'aïlli a casa i podrà anar a l'assaig. Sí que haurà de fer els controls analítics que li indiquin des de Salut Pública.
- La resta, no vacunats o parcialment, no podran fer l'assaig presencial i hauran de fer la quarantena.
- **Per això es fa una crida als cantaires a vacunar-se per començar el curs amb més immunitat.**
- Als assaigs i concerts corals es continuarà fent la higiene freqüent de mans amb sabó o gel hidroalcohòlic, però els controls de temperatura

als accessos no seran obligatoris, tot i que es podran continuar fent si el centre ho decideix.

- L'accés a zones comunes haurà de ser organitzat i coordinat per mantenir el distanciament físic.

Activitat general

- Pel que fa a les persones associades que atenen al públic, la distància amb el públic durant tot el procés d'atenció serà, com a mínim, de 1,5 metres, i amb mascareta.
- El públic assistent als concerts portarà en tot moment mascareta.
- Hi hauran espais diferenciats pels cantaires i públic a nivell de sales d'accés, lavabos, etc.
- S'ha de realitzar una neteja, desinfecció i ventilació de les sales tancades i dels recintes a l'aire lliure abans de cada assaig o actuació. En el cas de realitzar diverses sessions, abans de cadascuna d'elles s'haurà de procedir a una nova desinfecció prèvia a l'entrada de persones, en els termes assenyalats en aquest protocol.
- Quan acabi la sessió i després de la neteja, desinfecció i ventilació, els espais quedaran tancats per garantir que es mantenen higienitzats fins a l'inici de la sessió següent.
- La neteja i desinfecció dels lavabos es durà a terme a l'inici i al final de cada sessió, amb una atenció especial a la seva ventilació d'acord amb les recomanacions de les autoritats sanitàries.
- En les tasques de neteja i desinfecció dels espais es prestarà especial atenció a les zones d'ús comú i a les superfícies de contacte més freqüents, d'acord amb les següents pautes:
- S'utilitzaran com desinfectants l'alcohol 70º, o dilucions de lleixiu amb aigua (1/50) acabada de preparar, o aigua i sabó, o qualsevol dels desinfectants amb activitat viricida que es troben al mercat i que han estat autoritzats i registrats pel Ministeri de Sanitat. En l'ús d'aquest producte es respectaran les indicacions de l'etiqueta. Les mesures de neteja i desinfecció hauran de contemplar les especificitats dels espais en què es desenvolupa l'activitat i del material a desinfectar.
- Després de cada neteja i desinfecció, els materials emprats i els equips de protecció utilitzats es rebutjaran de forma segura, procedint-se posteriorment al rentat de mans.
- Les mesures de neteja, desinfecció i ventilació s'estendran també a zones privades, com ara vestuaris, taquilles, lavabos, cuines i àrees de descans.
- La neteja i desinfecció es durà a terme en les màximes condicions de ventilació que pugui proporcionar l'espai o equipament.

Activitats de les entitats corals amb presència de públic

- El públic dels esdeveniments que organitzin les entitats corals, haurà de complir les normes que es prescriuin.
- Com a norma general, no es permeten les activitats públiques que impliquin un contacte físic, ni les activitats en què no sigui possible mantenir la distància física de seguretat interpersonal prescrita per les autoritats sanitàries, ni qualsevol activitat en què hi puguin concórrer

factors d'imprevisibilitat que pertorbin el moviment o la circulació segura de les persones, en espais a l'aire lliure o al carrer.

Amb caire general, es prescriuen les següents normes:

- Es recomana la venda en línia de l'entrada o la inscripció prèvia del públic assistent, amb assignació de localitats a ocupar.
- Advertiment que l'accés del públic es pot limitar d'acord amb les indicacions de distància de seguretat i aforament màxim vigents en cada cas.
- Indicadors de les condicions de capacitat màxima i de les mesures de protecció, higiene i desinfecció, localització de gels desinfectants, etc. que es prenen en els recintes, tancats o espais a l'aire lliure, en què es duen a terme els concerts.
- Senyalització horitzontal dels itineraris que ha de seguir el públic, amb indicació de les distàncies de seguretat en els àmbits de taquilla, lavabos, espais comuns, etc.
- Advertiment que només es podrà dur a terme l'activitat, amb presència de públic, si es compleixen les mesures que es prescriuen en aquest protocol.
- Advertiment de l'ús obligatori de mascareta quirúrgica per part del públic per donar compliment a les normes de prevenció obligatòries en espais tancats.
- Advertiment que no podran accedir persones amb símptomes de COVID-19, o bé les que hagin estat en contacte directe amb un malalt. S'apel·la a la declaració auto responsable.
- Preveure mesures de circulació dels assistents que evitin les aglomeracions en els encreuaments o punts de major afluència.
- En els concerts a l'aire lliure la duració hauria de ser de màxim 1 hora, i es recomana que no hi hagi pauses intermèdies.
- El servei de guarda-roba i la consigna no estan permesos.
- En els espais tancats és obligatori l'ús de mascareta per part del públic.
- La distància física de seguretat és d'1,5 metres, excepte en els grups de convivència habitual. En grups de convivència no habitual no es pot estar a una distància inferior a 1,5 metres, tot i portar mascareta.

Concerts corals a sales de concerts

Per tal d'evitar descansos en el concert que suposin la convivència d'artistes i / o del públic en els espais d'escena o de trànsit, es recomana reduir la durada dels concerts a un màxim de 60 minuts sense pausa i només amb parades tècniques (màx. 3-5 minuts). Sense moure's ningú del seu lloc.

En el cas que no sigui possible realitzar l'espectacle sense descans, aquesta pausa s'ha de fer per 30 minuts. S'ha de fer garantint el temps suficient, 15 minuts, per la ventilació i 15 minuts per al desallotjament i reingrés del públic amb seguretat i distanciament, i amb l'ús de mascareta.

Distàncies de seguretat recomanades per a les agrupacions vocals i cantants solistes. (Aquestes distàncies poden ser modificades per estudis tècnico-científics posteriors).

- Agrupacions vocals / cantants solistes: distància mínima 1,5 a 2 metres.

- En el cas dels cors, si això no fos possible, el responsable de la producció, juntament amb la direcció artística, detallarà les condicions en què es desenvoluparà l'espectacle, perquè el Servei de Protecció de Riscos Laborals pugui realitzar una avaluació dels riscos derivats de la mateixa i proposar les mesures de seguretat necessàries.

És recomanable que cada cantaire sigui responsable dels seu material d'assaig: partitures, faristols, cadires i banquetes.

S'ha de desinfectar el piano al començament i a la fi de l'assaig o concert.

Com l'activitat coral en moltes ocasions no permetrà les mesures de distanciament personal, es recomana buscar alternatives com l'establiment de marques de posició d'actuants o d'elements escènics; s'haurà d'estudiar cada cas particular per oferir garanties de protecció.

Si els cantaires haguessin d'actuar en algun moment a la zona habilitada per al públic, haurà de respectar necessàriament la distància de seguretat.

Es proposa que es disposi de mesures organitzatives per a cada concert, a més de les generals disposades per a cada espai, per tal d'evitar les aglomeracions.

Es recomana valorar la possibilitat d'instal·lació d'elements barrera per separar als treballadors, en determinats casos, com ara a les taquilles de venda al públic.

Com a norma general es prohibirà l'accés a personal aliè a l'activitat artística. Si això no és possible haurà de mantenir la distància de seguretat i l'ús obligatori de mascareta.

Pel que fa a l'ús dels camerinos es recomana l'habilitació d'espais prèviament desinfectats i de suficient amplitud per salvaguardar la distància personal. (2,5 m² per cantaire). En cas de no disposar d'espai, els artistes es canviaran per torns, desinfectant l'espai després del seu ús.

L'òptim seria poder habilitar lavabos prèviament desinfectats per a l'ús exclusiu d'artistes, amb WC i lavabo com a mínim.

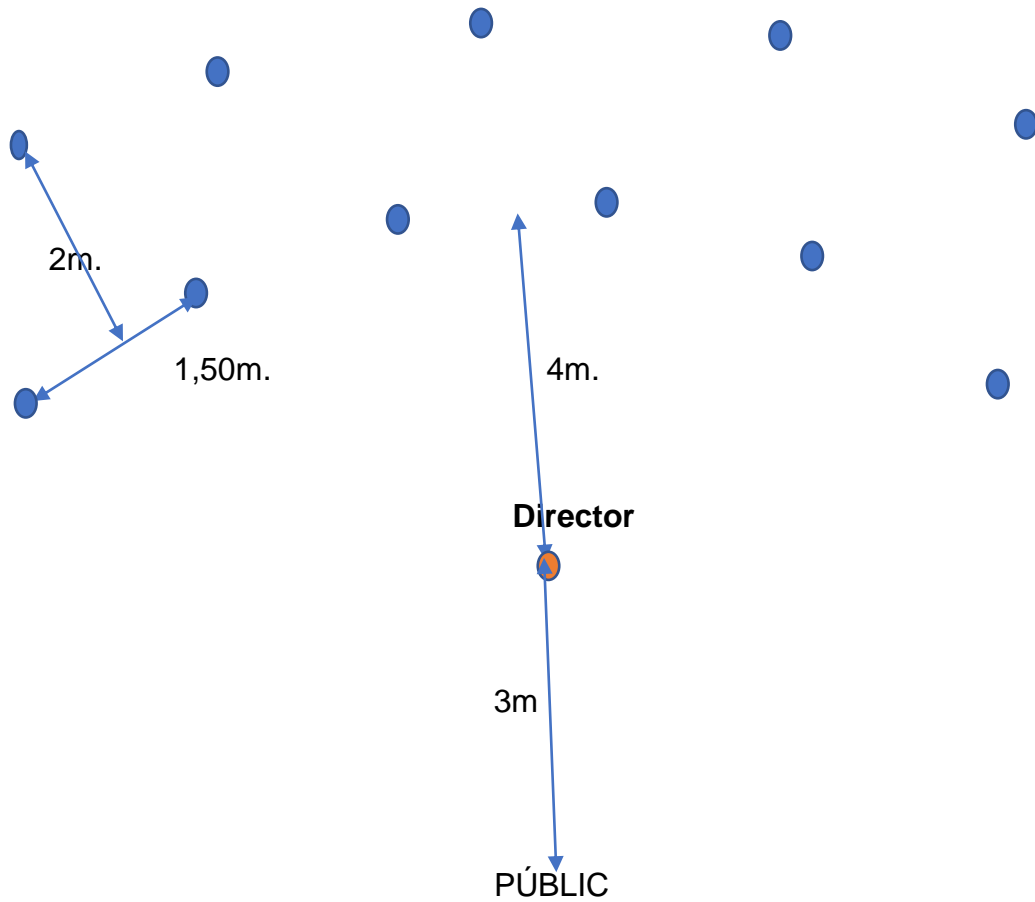
És recomanable fomentar el sistema de teletreball i videoconferència per als músics i el personal de producció i aquells llocs de treball que ho permetin. És essencial tractar de reduir al màxim les reunions presencials.

S'aconsella que les reunions o visites als espais escènics siguin concertades amb antelació i que els visitants portin els seus propis materials de protecció. Es recomana disposar de màscares de cortesia en l'accés per a ús de visites concertades que no vinguin proveïdes d'elles.

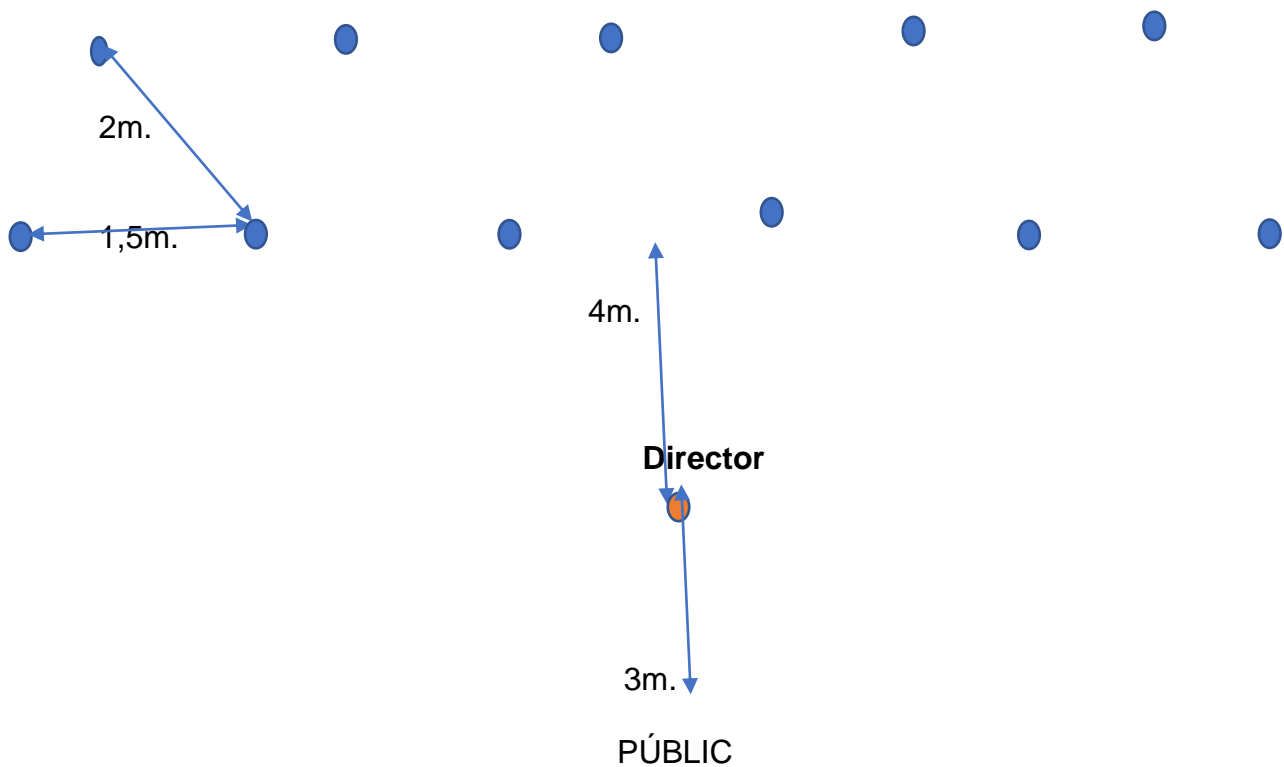
Col·locació del cor (senyal a terra o cadira fixa)

El cor es situarà d'acord amb aquests esquemes, sigui en concerts a l'aire lliure o en espai tancat.

-La separació mínima entre les espatlles dels cantaires serà d'1,5m., i entre files, de 2m. el director a 4m del cor i el públic a 3m del director o 7m. del cor.

Disposició més segura, en files paral·leles.

La disposició dels cantaires pot ser recta o circular i les files capiculades de forma que un cantaire de la segona fila quedi entre dos de la primera, fent una triangulació.

El públic estarà situat a 7m del cor i a 3m del director com a mínim.

És necessari un sistema de ventilació natural o mecànic a la sala.

Tots els participants, cantaires, director, músics i personal han de dur mascareta abans d'entrar a la sala de concerts, i s'ha de continuar portant fins a acabar. Els cantaires han d'estar ubicats separats a 1,5m asseguts i preparats per a seguir les indicacions del responsable (per exemple, descansos llargs, moure's cap a la sala, etc.). No s'ha de parlar a les instal·lacions sense que la mascareta estigui correctament col·locada.

Els cantaires haurien de situar-se tots orientats cap a la mateixa direcció, cap a davant per minimitzar l'exposició potencial.

Els nens poden alliberar menys partícules respiratòries a causa de tenir pulmons més petits amb menys bronquíols terminals on esclata la producció d'aerosols mitjançant la pel·lícula de fluid que es podria produir. En l'informe de Riediker i Morawska (2020), els autors senyalen una reducció de la formació de gotes al sistema respiratori que poden explicar parcialment per què els nens són transmissors pobres de SARS-CoV-2 en comparació amb els adults, evidència que també ha recollit, aquests dies un estudi de l'Hospital de Sant Joan de Deu fixant la taxa de contagi en 6 vegades inferior als adults.

Ventilació

- La majoria de locals només disposen de ventilació natural. Aquesta es mantindrà oberta abans, durant i després del concert.
- La ventilació natural és un sistema molt eficient de renovació de l'aire dels locals que no disposen de sistema de ventilació mecànic, controlat i conduït.
- La ventilació natural d'espais o habitacions es pot dur a terme amb una alta eficiència i pot ser molt diversa depenent de cada edifici (mida de les finestres, situació del local, gradients de temperatura, del clima, dels ocupants, etc.).
- Cal mantenir per motius obvis les extraccions mecàniques dels lavabos, de les cuines, de trasters i de garatges, que han de seguir sent efectius.
- Per totes aquestes raons és important mantenir l'obertura de portes i finestres perquè s'asseguri la ventilació de la sala amb el mínim desconfort. Sempre que sigui possible es mantindran dues obertes o com a mínim una d'elles. Es pot ajudar amb extractors o ventiladors que evacuin l'aire interior a l'exterior.

Sistemes de climatització

- Per a l'aire que es recicla a través d'un sistema de climatització, també es produeix eliminació de partícules víriques. Sabem que del virus de ARN, s'han trobat a les superfícies del sistema d'HVAC, i també a partir de la dinàmica i pèrdues d'aerosol bàsiques en el tub. Això passa fins i tot si no hi ha cap filtració, i es veurà millorat per la longitud dels conductes i les corbes. Si hi ha filtres al sistema HVAC, això augmentarà l'eliminació.

-Cal tenir en compte el volum de l'habitació (longitud x amplada x alçada) o els m2. La taxa de rotació de l'aire condicionat fora de l'aparell, ha de expressar-se en "canvis per aire" hora "o" litres per segon".

-Per una sala de 100m2 amb 35 persones màxim, és necessari l'estàndard de la ventilació mínima, que és d'aproximadament 3 ACH (canvis d'aire per hora).

-Es poden afegir unitats addicionals de purificació d'aire HEPA per aconseguir recanvis "més alts" per hora "o" litres per segon".

-Als sistemes mecànics de climatització existents també és possible afegir filtres HEPA.

-Els filtres HEPA capturen el 99,97% de les partícules transmeses per l'aire fins a una mida de 0,3 micres (inclou el virus de la COVID_19)

-També hi ha purificadors portàtils d'aire HEPA al mercat per proporcionar més filtració adequada a la mida de l'espai per cantar, a més velocitat de canvi d'aire dels sistemes, més fàcil assumir el recanvi en una hora de 3 vegades el volum d'aire.

-També es pot fer servir purificadors d'aire portàtil amb filtre HEPA que tinguin una elevada taxa de subministrament d'aire net i eviteu els complements (per exemple, ionitzadors, llums ultraviolats)

-Els aparells de purificació d'aire amb filtres HEPA, que contribueixin a millorar la prevenció de contagis, són una mesura més de prevenció, que es pot afegir a les mascaretes, distàncies, neteja i gels desinfectants, a més de la reducció de la mida dels grups de treball i de la durada de les sessions.

Seguirem recollint els informes que vagin sortint de les investigacions sobre mesures de prevenció i distanciament adequades entre el cor i el públic, l'impacte de les configuracions del cor i les precaucions específiques per a cors infantils.

Elaborat per Lluís Gómez i Roldán, Metge, especialista de Medicina del Treball, Tècnic Superior de Prevenció de Riscos.

Bibliografia

-Round one preliminary results, Singer, James Weaver - NFHS Director of Performing Arts and Sports. Mark Spede – CBDNA President, Director of Bands, Clemson University. Dra. Shelly Miller University of Colorado Boulder. Dra. Jelena Srebric University of Maryland. - Supporting Organizations American School Band Directors Association (ASBDA) American String Teachers Association (ASTA) Arts Education in Maryland Schools (AEMS), Association Européenne des Conservatoires/Académies de Musique et Musikhochschulen (AEC), Buffet et Crampon, Bundesverband der deutschen Musikinstrumentenhersteller e.V ,Chicago Children's Choir Children's,Chorus of Washington, Chorus America, Confederation of European Music Industries (CAFIM) Drum Corps International (DCI,) Educational Theatre Association (EdTA,) European Choral Association - Europa Cantat, HBCU National Band Directors' Consortium, High School Directors National Association (HSBDNA), International Conductors Guild, International Music Council International Society for Music Education League of American Orchestras Louisiana Music Educators Association (LMEA) Midwest Clinic Minority, Band Directors National Association, Music Industries Association Musical America Worldwide National Dance Education Organization (NDEO), National Flute Association (NFA), National Guild for Community, Arts Education National Music -Council of the US, Percussive Arts Society (PAS), Save the Music Foundation, WGI Sport of the Arts

-COVID-19 Aerosol Transmission Estimator, Prof. Jose L Jimenez, Dept. of Chem. and CIRES, Univ. of Colorado Boulder

Model de declaració responsable per a ús de les entitats corals:

Declaració responsable en relació amb la situació de pandèmia generada per la Covid-19

Declaro sota la meva responsabilitat:

Que soc coneixedor/a del context de pandèmia actual provocada per la Covid-19 i que accepto les circumstàncies i riscos que aquesta situació pot comportar durant el desenvolupament de l'activitat en què participo. Així mateix, entenc que l'entitat organitzadora de l'activitat no és responsable de les contingències que puguin ocasionar-se en relació a la pandèmia durant l'activitat.

Que he estat informat/da i estic d'acord amb les mesures de prevenció general i amb les actuacions necessàries que s'hagin de dur a terme si apareix el cas d'una persona amb simptomatologia compatible amb la Covid-19 durant el desenvolupament de l'activitat.

Que informaré l'entitat organitzadora sobre qualsevol variació el meu estat de salut compatible amb la simptomatologia Covid-19, així com de l'aparició de qualsevol cas de Covid-19 en el meu entorn familiar.

Finalment, que amb caràcter previ a la realització de l'activitat, declaro que compleixo els requisits de salut següents:

Absència de malaltia i simptomatologia compatible amb la Covid-19 (febre, tos, dificultat respiratòria, malestar, diarrea...) o amb qualsevol altre quadre infecciós.

Que no he conviscut o no he tingut contacte estret amb una persona positiva de Covid-19 confirmada o amb una persona que ha tingut simptomatologia compatible en els 14 dies anteriors a la realització de l'activitat.

[Nom i cognoms, DNI/NIE i signatura de la persona participant o del pare/mare o tutor/tutora en cas de menors d'edat]

[Data i localitat]

[Signatura]